

Związek Powiatów Polskich negatywnie ocenia zamierzenie przywrócenia Wałbrzychowi rangi miasta na prawach powiatu.

Od wieków, najmniejszym zdolnym do samodzielnego funkcjonowania obszarem było miasto wraz z otaczającym je obszarem wiejskim.

Miasto działające w oderwaniu od swojego otoczenia upadnie w związku z brakiem popytu na świadczone przez nie usługi Z kolei, obszar wiejski oderwany od miasta, będzie pozbawiony potencjału instytucjonalnego i znajdzie się w sytuacji kryzysowej w związku z brakiem bodźców rozwojowych.

W Polsce, powiat został pomyślany właśnie jako pewna samodzielna całość, obszar funkcjonalny obejmujący miasto i otaczające go gminy, a jednocześnie obszar świadczenia usług o charakterze ponadgminnym. Świadczenia te powinny być realizowane przez jeden organ administracji publicznej. W ten sposób zagwarantowano członkom lokalnej wspólnoty samorządowej równy dostęp do tych usług, bez względu na to czy mieszkają w mieście, czy w gminach wielkich oraz równy udział w podejmowaniu decyzje dotyczących świadczenia tych usług.

Rozwiązania, w których położonym centralnie miastem na prawach powiatu zarządza w pełni prezydent miasta, a całym otoczeniem starosta, jest poważnym wyzwaniem organizacyjnym, prowadzącym niejednokrotnie do marnotrawienia sił i szkodliwej konkurencji (np. wówczas, gdy korzystnie, bo centralnie położone szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez miasto, walczą o uczniów ze szkołami powiatowymi rozrzuconymi peryferyjnie po obszarze całego powiatu).

Za przywróceniem miastu Wałbrzych praw powiatu nie przemawiają żadne racjonalne argumenty. Dobitnie pokazują to wyniki przeprowadzonych konsultacji, w których za wydzieleniem Wałbrzycha z lokalnej wspólnoty mieszkańców, opowiadają się głównie instytucje zewnętrzne takie jak Regionalna Izba Obrachunkowa i Wojewoda, a przeciwni są bezpośrednio zainteresowani: samorządy gminne.

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przywrócenia miastu Wałbrzych statusu miasta na prawach powiatu oraz ustalenia granic powiatu wałbrzyskiego posiada wiele sprzeczności w jego uzasadnieniu i ocenie skutków regulacji. Kiedy w uzasadnieniu czytamy, że dzięki proponowanej zmianie wszystkie narzędzia pracy znajdą się w ręku miasta, co pozwoli na spójną politykę zatrudniania na obszarze miasta, to w ocenie skutków regulacji dowiadujemy się, że proponowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

Najbardziej kuriozalna i niemożliwa do zaakceptowania przez Związek Powiatów Polskich jest ocena skutków realizacji zawarta w projekcie rozporządzenia. Czytamy w niej, m.in. „Przedmiotowa regulacja nie będzie miała skutków społecznych.”

Jak może nie mieć skutków społecznych rozwiązanie, które chce przeciąć więzi lokalne, wyłączając miasto Wałbrzych z jego naturalnego otoczenia.

Powiat to „polis” – wspólnota powiatu i miasta. Nie należy jej w żaden sposób rozbijać. Widziały to cztery rady miast i rada powiatu, które opowiedziały się przeciw zmianom.

O ile zatem nie opowiadamy się za likwidacją kolejnych miast na prawach powiatu, to kategorycznie sprzeciwiamy się powiększeniu ich liczby.